

Nr 444.

Av herr Andersson i Dunker, *angående utredning rörande byggnadsverksamhetens inverkan på arbetskraftens sysselsättning inom andra områden av näringslivet.*

I diskussionen om arbetsmarknadens reglering genom statliga åtgärder av olika slag skjutes ofta byggnadsverksamheten i förgrunden såsom den nyckelindustri, vilken reglerar arbetstillfällena inte bara för de egentliga byggnadsarbetarna utan också för arbetarna inom en mängd andra områden av näringslivet. En utökning av byggnadsverksamheten har vid flera tillfällen ansetts vara en av de viktigaste åtgärderna till förhindrande av befarad arbetslöshet eller till hävande av redan inträffad sådan. Även då det gällt att inom andra för landet livsviktiga områden utöka arbetskraften, för att en nödvändig större produktion där skulle kunna åstadkommas, har det pekats på byggnadsindustrien såsom det område, där en minskning eller nedskärning av verksamheten skulle ge den bästa effekten för lösgörande av arbetskraft och därmed möjliggöra en utökning inom det just då ännu viktigare området.

Utan tvivel är den meningen riktig, att en utökning eller inskränkning av byggnadsverksamhetens omfattning utövar ett mycket stort inflytande på arbetstillgången inte bara inom byggnadsindustrien själv utan också inom en mängd andra områden av näringslivet. Men *hur* stort detta inflytande i verkligheten är, därom vet man ingenting eller i varje fall ytterst litet.

Enligt en uppgift skulle det i landet finnas omkring 140 000 byggnadsarbetare av olika slag. Men huru många arbetare inom andra områden, som få sin sysselsättning genom dessa byggnadsarbetares förbrukning av material, därom vet man ingenting. En murare t. ex., som murar upp väggarna i ett hus och därvid förbrukar en hel mängd tegel och murbruk m. m., ger han sysselsättning, för varje dagsverke han utför, åt en eller fem eller tio eller femtio man för tillverkning och transport av tegel, kalk och sand och för huggning och transport av den ved, som åtgår till bränning av tegel och kalk? Man vet inte, hur många dagsverken, som behövas för huggning, förädling och transport av det trä, som en snickare förbrukar för varje dag i det arbete han utför på ett bygge. På samma sätt är det beträffande rörläggaren, målaren, glasmästaren, elektrikern och övriga. Självfallet äro för-

hållandena mycket olika för olika slag av byggnadsarbeten och även för olika »dagar» för samme arbetare, varför man får nöja sig med medeltals-siffror.

Enligt min mening skulle det vara av ett stort allmänt intresse att få reda på hur det förhåller sig med vad jag här berört. Jag är väl medveten om att en utredning av detta frågekomplex icke kan lämna några exakta resultat, men man skulle i varje fall få *någon* kunskap om dessa förhållanden och troligen så pass tillförlitliga uppgifter, att de skulle bli en god vägledning vid de ingripanden på arbetsmarknaden, som säkerligen även i framtiden kunna visa sig behövliga.

Med stöd av vad som ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en skyndsam utredning rörande byggnadsverksamhetens inverkan på arbetskraftens sysselsättning inom andra områden av näringslivet.

Stockholm den 23 januari 1945.

Harald Andersson
i Dunker.